

HELYI TANTERV
OROSZ NYELV
9-10. évfolyam
heti 3 óra
A 10.N és A osztályokban:
heti 3+1 óra

LEHEL VEZÉR GIMNÁZIUM
2020

ÉLŐ IDEGEN NYELVEK
OROSZ
2. idegen nyelv
9-10. évfolyam, heti 3 óra (10.N, 10.A, 3+1 óra)

ALAPELVEK, CÉLOK

Az **idegen nyelvi kommunikáció** – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a **hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban**.

A második élő idegen nyelv esetén a nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése az alapfokú, felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl **fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, és a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek** (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.). Mindezek feltételezik és fejlesztik az **aktív, önálló tanulói magatartást**, melynek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata.

A második idegen nyelv tanítása a 9-10. évfolyamon szervesen **épül** a korábbi évfolyamokon megkezdett **anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire**, valamint az **első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra**, és a kialakult tanulási stratégiákra. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a **valós élethelyzetekben**, valamint a **pályaválasztás** és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság.

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, **összhangban az Európa Tanács ajánlásaival**.

Alapvető célunk **ezen készségek fejlesztése**, mivel az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

Célunk a **tevékenységközpontú oktatás**, mely olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével **kommunikatív feladatokat** oldanak meg.

Törekszünk arra, hogy a **hallott vagy olvasott szöveg autentikus**, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az **internet segítségével** a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, **részeseivé válhatnak az adott**

kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly **motivációs forrás** lehet, és elősegítheti az **autonóm tanulóvá** válást. Ennek támogatása is a feladataink közé tartozik.

Hangsúlyt fektetünk a **kooperatív feladatokra és a projektmunkákra**, melyek szintén erősíthetik a **motivációt**.

Alkalmat kell adunk diákjainknak saját kommunikációs szükségleteik megfogalmazására, **önálló feladatmegoldásra**, azon **források megismerésére** (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), **amelyek segíthetik az önálló munkában**.

Munkájukhoz **rendszeres tanári értékelést** kell biztosítanunk, s támogatnunk abban, hogy elsajátítsa az **önértékelés módszereit** is.

Segítenünk kell őket abban, hogy **önbizalmuk és kifejezőképességük** nőjön, fejlődjön az írásbeli és szóbeli megnyilatkozások által.

A tanulóknak alkalmat kell adnunk életkori sajátosságaiknak, érdeklődésüknek és kommunikációs szükségleteiknek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló **nyelvi tevékenységekben** való részvételhez, hogy megtapasztalják a **célnyelv autentikus használatát**.

A tanulási folyamat során segítenünk kell őket, hogy **megszilárdítsák és rendszerezék** nyelvismeretüket.

Lehetőséget kell biztosítanunk, hogy a páros és csoportmunkán keresztül megtanuljanak **együttműködni, egymásnak segíteni, egymásra figyelni**.

Célunk, hogy megismerjék **Oroszország kultúráját**, s ezáltal nyitottságra, toleranciára neveljük őket, s megértessük velük a **nemzetközi kapcsolatok fontosságát**.

A NYELVTANULÁS CÉLRENDSZERE

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során **fejlődik a tanuló memóriája**, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő **tanulási teljesítménye**. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint **képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére**. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is **készül az egész életen át tartó tanulásra**. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven **árnyaltan fejezze ki, objektíven támassa alá, szemléltesse gondolatait**, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. **Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást**

foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

Igyekszünk kihasználni a **Lehel Vezér Gimnázium Samsung Smart School tantermének** lehetőségeit, valamint intézményünk **16 interaktív táblával rendelkező osztálytermét**.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból **fejlődik a gondolkodása**, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket **logikusan elrendezni és alkalmazni**. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran **párban vagy csoportban végzett feladatok**, valamint egyéb, **kooperáción alapuló tanulási tevékenységek** is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló **nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre**, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely **teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek**. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat. Ezt kívánja elősegíteni a két évenként megrendezésre kerülő idegennyelvi klubdelutánunk is.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, **problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol** és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban **kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése, hiszen napjainkban nagy jelentőséggel bír az interdiszciplinaritás folytonos előtérbe helyezése.**

. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT-alkalmazások készségszintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az **IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét**, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze. Ennek érdekében hoztuk létre a Lehel Vezér Gimnáziumban a **Samsung Smart Schol tantermet**, melyben tableteken is dolgozhatnak diákjaink.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. A második idegen nyelv tanítása a 9-10. évfolyamon szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire, valamint **az első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra, és a kialakult tanulási stratégiákra.**

Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, a **kooperatív technikák** alkalmazására, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek a nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy **motiválja a tanulót** az idegen nyelv tanulásában. Ezért a **visszajelzés** is minden évfolyamon **elsősorban pozitív**, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegen nyelvi kommunikáció során.

Kialakul emellett az a funkció is, hogy **visszajelzést adjon** arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) **éppen hol tart**. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy **melyek az erős és gyenge pontjai**,

milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie.

Fontos, hogy az értékelés **rendszeres** legyen, tartalmazzon **formális** (pl. dolgozat) és **nem formális** (órai munka) **elemeket**. Az értékelés során is ügyelni kell a **differenciálás** elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

Értékelési rendszerünkbe bevezetjük az internet által kínált nyelvoktatást segítő **digitális tesztkészítő felületek** (pl. Redmenta) alkalmazását, interaktív feladatok formájában.

Iskolánkban az **értékelés a fejlesztendő készségek tekintetében** a következőképp történik:

- az írás-készség ellenőrzésének formái: fogalmazás, levélírás, ppt készítése, projektmunka
- az olvasás-készség ellenőrzése: olvasásértési feladatsorok, önálló ismeretszerzés, interneten történő önálló ismeretszerzés
- a beszéd-készség ellenőrzése: beszélgetés a társalgási témákról, párbeszéd előadása, történet elbeszélése, kiselőadás, ppt prezentáció, képleírás
- a beszédértés ellenőrzése: hangfelvételre, videó anyagokra, vonatkozó feladatsor megoldása, jegyzetelés órán

A továbblépés feltétele az adott évfolyam követelményeinek elégséges szintű teljesítése.

A TANTERV ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

Szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár, aki rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya **módszertani újdonságait**, és **beépíti** ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a **kommunikatív készségfejlesztés** (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, melyek megkövetelik a **változatos tanulói tevékenységformák** következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb **személyi feltétele** a **kis csoportlétszám**, az osztott csoport, mert így mindenkivel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb **tárgyi feltételt** a **tanterem célszerű berendezése** biztosíthatja. Célszerű a nyelvórákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

Legyen a teremben lehetőleg **CD- és/vagy DVD lejátszó, interaktív tábla, alkalmanként tabletek**.

A TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, **tanterv-alapon** végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot.

A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az **idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését** célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a **Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott** és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, és akkor jó, ha a tanárnak **öröm tanítani belőle, és a tanulóknak öröm tanulni vele.**

Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az **életkori sajátosságoknak** és a magyar nyelvtanuló esetenként speciális igényeinek.

Tartozzon a tankönyvhöz **minél több kiegészítő anyag**, s rendelkezzen **segédanyagokkal** (tanári kézikönyv, feladatlapok, munkafüzet, stb.)

Iskolánkban szempont még emellett, hogy legyen **megelőző és következő fokozata** (tankönyvcsalád)

Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében **motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő.**

Adjon lehetőséget az **önálló ismeretszerzésre** (pl. önálló kutató, ismeretszerző feladatok az interneten).

Fontos szempont még a **szállítás megbízhatósága, a kiadó által nyújtott kedvezmények** (pl. tanári továbbképzés, jutalomkönyvek), s a tankönyv **ára.**

JAVASOLT TANKÖNYVEK:

Székely András és Székely Nyina SAG ZA SAGOM című nyelvkönyv-sorozata, az alábbi éves tananyagbontásban:

9-10. évfolyam: Sag za sagom 1,

11-12. évfolyam: Sag za sagom 2

Szakmailag jobb tankönyv megjelenése, illetve tankönyvlistára helyezése esetén élünk a tankönyv megváltoztatásának jogával.

Tantervjavaslatunk a minimális A2 kimeneti szintnél magasabb célok elérését teszi lehetővé,

A két kötet elvégzésével a B1 szint teljesíthető. Ezáltal alkalmas a középszintű érettségire való felkészítéshez.

IDŐKERET, ÓRASZÁMOK

Óraterv – 9-12. évfolyam				
Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Orosz, 2. idegen nyelv	3	3 (N, A 3+1)	3	3

Az orosz nyelv tantárgy óraszámai

Évfolyam	Éves óraszám	90%	10%
9.	108	97	11
10.	108 (N, A 144)	97 (130)	11 (14)
11.	108	97	11
12.	96	86	10

A kerettantervi ún. +10% lehetőség kihasználása:

9. évfolyamon 2-3 hónap szükséges a **cirill betűs írás** biztonságos elsajátításához. Ezen kívül szükség van **ismétlő, összefoglaló, számonkérő órákra**, valamint **országismereti** és szűkebb környezetünket, Jászberényt, iskolánkat bemutató órákra is. Ezeket a **+10%** tananyagkeretből tudjuk megoldani.

Sajnos meglehetősen kevés új kiadású gyakorlókönyv, feladatgyűjtemény áll rendelkezésre (**Это надо знать**), a régebbi kiadásúakból is válogatunk. Az **internet** a szövegértési feladatok gyakorlásában nyújt nagy segítséget.

A **10.N** és **10.A** osztályokban a + **heti 1** órában a Lexika Kiadó által megjelentetett **Alaptársalgás oroszul** című kiegészítő kiadvány anyagát dolgozzuk fel, mely 36 órával megnöveli a témakörök kidolgozására fordítandó órakeretet.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1	B2
Második idegen nyelv	–	–	–	A1+	A2

9–10. évfolyam

A 9. évfolyamon kezdődő második idegennyelv-tanítás **elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása az új nyelven**. Az élő idegen nyelvek tanításába a tantárgy jellegéből adódóan minden egyéb kulcskompetencia és a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési cél beépíthető.

A 10. évfolyam végére a tanulók tudása a második nyelvből is lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is információt szerezzenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Ebben a képzési szakaszban a NAT *fejlesztési területei és nevelési céljai* a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg.

Tudatosítani kell, hogy a nyelvtudás kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a boldoguláshoz a magánéletben és a tanulásban csakúgy, mint később a szakmai pályafutás során.

A nyelvtanuló aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az **élethosszig tartó tanulás megalapozásának** is. Fejlesztéséhez a második idegen nyelv tanulása során szükség van a már az első idegen nyelv kapcsán megismert tanulási stratégiák további alkalmazására és fejlesztésére, az önálló tanulás megtapasztalásában való útmutatásra, valamint az **önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére**. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projekt munka, amelyek fejlesztik a **tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást** és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. Az oktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A második idegen nyelv tanulásának megkezdésekor **a tanulók már rendelkeznek nyelvtanulási tapasztalattal**, és az újonnan kezdett nyelv egyes elemeit könnyebben megérthetik az első idegen nyelv segítségével. Érdemes már a kezdeti időszakban is **építeni az első idegen nyelvből szerzett ismeretekre, készségekre, stratégiákra**, és fontos a nyelvtanulási motiváció ébren tartása is.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projekt munkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanári és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a második idegen nyelv esetében is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma így erősödhet, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. **A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, szívesen használja nyelvtudását, és egyúttal egyre inkább tudatos nyelvhasználó is lesz, aki képes saját hibáit észrevenni, valamint saját és társai haladását értékelni.**

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása az első nyelvhez hasonlóan **kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben, akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik**. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is **integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket**.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanuló különböző szövegtípusokkal, olvasmányokkal ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során fejlődik szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti A1+ szintet, amely megfelelő alapul szolgál ahhoz, hogy a gimnáziumi tanulmányok végére a második nyelvből is elérjék a minimumként előírt A2 szintet, esetenként a B1 szintet.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat **az önálló nyelvtanulóvá válás** útján.

Ebben a nyelvtanítási szakaszban is fontosak a korosztályi sajátosságok. A tanárnak figyelembe kell vennie, hogy a legtöbb tanuló az önkeresés időszakát éli, kritikus önmagával szemben, erősek a kortárs csoport hatásai. **Ugyanakkor építhet a tanár a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására is.** A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések és a konstruktív támogatás. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvben is használatosak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése; az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	

A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése.

Egyszerű, konkrét mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése világos beszédben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben.

Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése világos beszéd esetén.

A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

A számok, árák, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése.

Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemek (például képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találós kérdések, viccek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
<p>Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél.</p> <p>A gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, a tanulóhoz intézett kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése.</p> <p>Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással.</p> <p>Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció.</p> <p>Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (például bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre).</p> <p>Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás.</p> <p>Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulóval, beszélgetőpartnerével, lakóhelyéről, a családtagok foglalkozásáról.</p> <p>A számok, árák, alapvető mennyiségek, idő kezelése.</p> <p>Érdeklődés árucikkek áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása.</p>	

A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás.
 Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének szűk körű alkalmazása; szavak, illetve szócsoportok összekapcsolása nagyon alapvető lineáris kötőszavakkal.
 Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.
 Egyszerű jelenetek közös előadása.
 Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.
 Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
<p>Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) leírása szóban. Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókinccs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal. A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.</p>	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben; az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével;

	a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.
A fejlesztés tartalma	
<p>Egyszerű, mindennapi szövegekben (például feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése.</p> <p>Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban.</p> <p>Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése.</p> <p>Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése.</p> <p>Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése.</p> <p>Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése.</p> <p>Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságfőcímek, könyv- és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nagyon egyszerű katalógusok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.</p>	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás; minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása öt érdeklő, ismert témáról.

A fejlesztés tartalma	
<p>Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása.</p> <p>Lista írása.</p> <p>Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (például hol lakik, mit csinál a tanuló vagy mások).</p> <p>Adatok kérése és megadása írásban (például számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése.</p> <p>Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása.</p> <p>Személyes információt, tényt, tetszést vagy nem tetszést kifejező rövid üzenet, komment írása (például internetes fórumon, blogban).</p> <p>Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (például címzés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás).</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (például listavers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása.</p>	

Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltése.
Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása.
A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (például nyílazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képalírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internetes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.

TÉMAKÖRÖK, FOGALOMKÖRÖK

A 9–10. évfolyamokra ajánlott témakörök és fogalomkörök egyes elemei újra és újra megjelenhetnek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek.

A tanévekre bontott javaslatot elsősorban a kerettantervi ajánlások és a *Sag za sagom 1-2* alapján állítottuk össze úgy, hogy minden kerettantervben javasolt témakör tárgyalásra kerül. Figyelembe vettük azt az igényt is, hogy sok esetben a tanulók a 2. idegen nyelvből érettségit kívánnak tenni. Ezért a téma- és fogalomköröknél az A2 szintet meghaladó tananyagot állítottunk össze. Ettől a tanár a csoport igényeihez igazodva természetesen eltérhet.

TÉMAKÖRÖK, FOGALOMKÖRÖK

9-10. évfolyam

Témakör neve	óraszám
Személyes vonatkozások, család	40
Környezetünk	20
Tanórai tevékenységek	30
Utazás, turizmus	10
Ember és társadalom	10
Az orosz nyelv tanulása	30
Más népek kultúrái	20
Más népek hagyományai, szokásai	15
Gazdaság és pénzügyek	9
Szórakozás	10
Tanulás, művelődés	10
Összes óraszám:	204

Az N és A osztályokban

Témakör neve	óraszám
Személyes vonatkozások, család	40
Környezetünk	26
Tanórai tevékenységek	30
Utazás, turizmus	16
Ember és társadalom	16
Az orosz nyelv tanulása	30
Más népek kultúrái	26
Más népek hagyományai, szokásai	15
Gazdaság és pénzügyek	15
Szórakozás	13
Tanulás, művelődés	13
Összes óraszám:	240

Témakörök - 9. évfolyam

Személyes vonatkozások, család

Bemutakozás. Családtagok bemutatása. Az orosz nevek.

Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.

Kapcsolódási pontok:

Etika: családi élet, generációk kapcsolata.

Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás.

Ember és társadalom

Baráti kör, osztálytársak. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.

Foglalkozások.

Kapcsolódási pontok:

Etika: társas kapcsolatok.

Technika, életvitel és gyakorlat: munka.

Környezetünk

Az otthon (lakószoba, lakás, ház). Bútorok és háztartási gépek.

Saját település bemutatása. Városi intézmények.

Kapcsolódási pontok:

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely és környezet hagyományai.

Földrajz: településtípusok, más népek kultúrái.

Az iskola

Iskolai helyiségek. Tantárgyak, osztályzatok.

Kapcsolódási pontok:

Etika: társas kapcsolatok.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás.

Életmód

Étkezések. Étel- és italfajták.

Kapcsolódási pontok:

Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges ételek.

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Kedvelt időtöltések. Sportágak.

Kapcsolódási pontok:

Földrajz: más népek kultúrái.

Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés szerepe, sportágak jellemzői.

Utazás, turizmus

Földrészek, országok

Kapcsolódási pontok:

Földrajz: más népek kultúrái

Fogalomkörök – 9. évfolyam

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик.
--------------------	---

	Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset.
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. А „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai.
Birtoklás kifejezése	A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. А főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. У меня есть... А tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../ не было.../ не будет...
Térbeli viszonyok	направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улице
Időbeli viszonyok	Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда. Az idő kifejezése: Сейчас 2 часа.
Mennyiségi viszonyok	Tőszámnevek (1-100) Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.
Minőségi viszonyok	A melléknevek neme, száma, ragozása. Melléknevek egyeztetése. А какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás а как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста.
Modalitás	Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...
Esetviszonyok	A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра... Боже мой! Господи!
Logikai viszonyok	и, а, но, или, который, где, когда, потому что... ПОЭТОМУ, или..., или...

Témakörök – 10. évfolyam

Ember és társadalom

Emberek külső jellemzése. Öltözködés, ruházat.

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.

Kapcsolódási pontok:

Etika: generációk kapcsolata, családi élet, társas kapcsolatok.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás.

Környezetünk

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Szentpétervár nevezetességei.

Időjárás, éghajlat.

Kapcsolódási pontok:

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely és környék hagyományai.

Földrajz: az időjárás tényezői.

Biológia-egészségtan: védett természeti értékek.

Életmód

Napszakok. A hét napjai.

Rendszeres napi elfoglaltságok.

Az orvosnál. Testrészek, betegségek.

Egészséges életmód.

Kapcsolódási pontok:

Biológia-egészségtan: betegségek ismérvei, betegségmegelőzés, egészséges életmód.

Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős programok (sport, színház, múzeum, koncert, mozi). Vendégségben.

Étteremben: étlap, ételek, italok, árak

Kapcsolódási pontok:

Földrajz: más népek kultúrái.

Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés.

Utazás vonattal.

Kapcsolódási pontok:

Földrajz: egyes országok turisztikai jellemzői.

Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek.

Gazdaság és pénzügyek

Vásárlás (boltban, piacon). Élelmiszerek, boltok. Mértékegységek, csomagolás, pénznemek.

Kapcsolódási pontok:

Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel.

Matematika: alapműveletek.

Fogalomkörök – 10. évfolyam

Az újonnan belépő fogalmakat dőlt betűvel jelöltük.

Létezés kifejezése	<p>Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. <i>A létige múlt és jövő idejű alakjai.</i></p>
Cselekvés kifejezése	<p>Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igeк jelen idejű alakjai. <i>Az igeк múlt idejű alakjai.</i> <i>Az összetett jövő idő.</i> <i>A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben:</i> <i>Давай/ме пойдём в ...</i> <i>A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2.</i> <i>személyben: Слушай(ме)! Прочитай(ме)!</i> <i>Открой(ме)!</i> <i>Az alapvető mozgást jelentő igeк fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить</i></p>
Birtoklás kifejezése	<p>A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. У меня есть... А főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. А tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет...</p>
Térbeli viszonyok	<p>направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улицу <i>от..., до..., около..., у..., далеко, близко от...</i> <i>рядом с..., перед, за, под, над, вверх, вниз,</i> <i>в лесу, в саду, на мосту.</i></p>
Időbeli viszonyok	<p>Сегодня Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу Летом, осенью, зимой, весной Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа. Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут <i>первого, половины третьего</i> <i>Az időкifejezés hivatalos formája.</i> <i>Вчера, сегодня, завтра</i> <i>Часто, всегда, никогда</i> <i>Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год</i> <i>До, после, через, ... (тому) назад</i> A dátum kifejezése (1): <i>эвсзаток.</i> A dátum kifejezése (2): <i>nap, hónap, év.</i> A dátum kifejezése (3) <i>a</i> когда kérdésre.</p>

Mennyiségi viszonyok	<p>Tőszámnevek (1-100) <i>Tőszámnevek (100 fölött)</i> <i>Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt</i></p> <p>Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет. <i>Mértékegységek: 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д.</i> <i>A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек</i></p>
Minőségi viszonyok	<p>A melléknevek neme, száma, ragozása. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Melléknevek egyeztetése. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста . <i>Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной...</i> <i>Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко.</i></p>
Modalitás	<p>Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. <i>A мочь és az уметь igék.</i> <i>Можно-Нельзя</i> <i>Надо/нужно-Не надо/Не нужно</i> <i>Хочу... Собираюсь... Должен</i></p>
Esetviszonyok	<p>A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. <i>Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...</i> <i>Боже мой! Господи!</i> <i>Az Этом mutató névmás.</i></p>
Logikai viszonyok	<p>и, а, но, или, который, где, когда, потому что... ПОЭТОМУ, или..., или...</p>

Függelék

Az alábbi táblázatok az egyes KER- szintekhez rendelt tartalmazzák azokat a kommunikációs eszközöket valamint a hozzájuk tartozó orosz nyelvi példákat, amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

9-10. évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

dolgok, személyek, állapotok azonosítása, leírás, magyarázat, emlékeztetés	Что это? Кто это? Кто здесь? Кто там? Какое это здание? Кто там стоит? Что здесь лежит? Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? Что вы делаете? Что ты делал сегодня утром? Какой сегодня день? Какое сегодня число/ какой сегодня месяц? Не забудь/те дома учебник! Посмотри новые слова. Вспомните, как ехать в ... Как ты себя чувствуешь? Тебе холодно? Почему вам весело?	Это книга. Это мальчик. Здесь Анна Павловна. Там мама. Это почта. Вот больница. Там стоит Олег. Здесь лежит журнал. Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии. Я учу историю. Я оделся, умылся, позавтракал. Сегодня понедельник. Сегодня двадцатое мая. Хорошо. Ладно. Не забуду. Обязательно. Мне холодно. Ей весело. Тут темно. Стало весело/холодно/темно. Ему стыдно. Мне весело, потому что ... Ему смешно, ведь он ...
Információkérés	Где школа? Где Ира? Где школа / музей / банк / парк / театр / цирк / кино / почта / касса / туалет? Когда будет вечер? Сколько стоит гамбургер /	Вот школа. Вот она. Она в школе. Направо. Налево. Прямо. Здесь, рядом. Там, где стоит мальчик. Завтра, в понедельник. 100 форинтов. 43 рубля. 51 рубль.

	<p>торт / кефир / какао / шоколадка? Сколько тебе лет? Где живут твои родители? Расскажи/те о своей семье. Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? Какого цвета пальто ты носишь? Как проехать до вокзала?</p> <p>Сколько учеников опоздало на урок? Когда у тебя будет день рождения? Где можно купить билеты в цирк?</p>	<p>Мне 12 лет. Они живут в седьмом районе на улице Ракоци. Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. Туда идёт трамвай номер 4. У меня коричневое пальто. Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре. Двое. Послезавтра. Через неделю.</p> <p>В билетных кассах. У секретаря школы.</p>
--	---	---

<p>igenlő vagy nemleges válasz, információadás</p>	<p>Это книга? Это мальчик?</p> <p>Там музей?</p> <p>В школе есть музей? В классе есть новые ученики? Ручка лежит в комнате на столе? Сколько человек было в зале?</p>	<p>Да, это книга. Да, это мальчик. Нет, это девочка. Конечно, это мальчик. Что ты/Вы! Это кукла. Да нет! это кукла! Да, там музей. Нет, там аптека. Да, есть. Нет, музея нет. Нет, новых учеников нет. Скоро будут и новые ученики.</p> <p>Да, рядом с книгой. Нет, у телефона. Много/Немного. Всего 10 человек. Приблизительно 100-120. Никого не было в зале.</p>
<p>kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, bizonyosság, bizonytalanság</p>	<p>Ты знаешь, где Борис Степанович? Ты не знаешь, где Борис Степанович? Ты уверен/а, что это правильно? Ты не знаешь, который час?</p>	<p>Я знаю, где Борис Степанович. Я не знаю. Ой, я не знаю, где он сейчас.</p> <p>Да, это совершенно правильно. Наверно, правильно. Не знаю, может быть. Знаю, ровно 2 часа. Точно не знаю. Наверно, два часа. Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.</p>

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

vélemény-nyilvánítás		Я думаю, что... Я считаю, что... По-моему... По мнению моей подруги/мамы..
állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika	Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? Как ты относишься к ...? Как ты оцениваешь...?	Он/а молодец. Я в восторге от ... Я в ужасе от ... Это было прекрасно/ ужасно. Это безобразие. Это возмутительно.
valaki igazának az elismerése		Ты прав/а. Совершенно верно. Я согласен/согласна с тобой/с вами. Не спорю.
állásfoglalás elvárása: véleménykérés	Как ты думаешь? Как Вы думаете? Какое твое мнение о ... Как ты думаешь о ... Что думает твоя подруга/мама о ... Как ты относишься/вы относитесь к ...? Расскажите своё мнение о ...	
egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés	Ты согласен/согласна? Вы согласны? Вы не против?	Правильно. Совершенно верно. Ну что ты! Этого не может быть. Это не так. Я не согласен с ... Я против. Я возражаю против ... Лучше было бы...
értékkítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés	Это хорошо? Это плохо? Это приятно? Это неприятно? Тебе нравится эта музыка? Вам это приятно? Ты любишь мороженое? Вы не хотели бы... Вам не хочется...	Это хорошо. Прекрасно! Очень приятно! Надо же! Вот это да! Вот здо'рово! Это плохо. Ой, это плохо! Фи, как плохо! Да, очень. Да, конечно нравится. Нет, не очень. Совсем не люблю. Я с удовольствием ... бы. Нет, мне не хочется/ неохота ...
modalitás: akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség	Ты хочешь... Ты можешь ... Ты умеешь... Можно мне войти?	Да, конечно, хочу/ могу/ умею... Можно. Пожалуйста. Нельзя. Я должен... Ты обязан ... Нам приходится ... Мне необходимо...

szándék, ígéret, terv	Ты хочешь пойти в кино? Какие у тебя планы на лето? Что ты планируешь на завтра? Пообещай, что...	Хочу. Обязательно пойду. Я буду/ хочу ... Я планирую/собираюсь ... Мне хочется... Я с удовольствием ... бы .. Я обещаю тебе ...
-----------------------	--	--

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

rokonszenv, sajnálkozás, ellenszenv	Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне/Нам очень жаль! Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. Я его обожаю. Мне очень жаль, что... Он/а мне неприятен/на. Я это терпеть не могу.	
öröm	Я рад/а. Ой, как я рад/а! Как хорошо, что ты здесь! Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что... Какая радость, что...! Как я счастлив/а, что...!	
elégedettség	Ладно. Хорошо. Молодец/молодцы. Умница. Всё хорошо. Чудесно. Прекрасно. Всё в порядке. Всё нормально. Вот и прекрасно. Я доволен/довольна вами.	
meglepetés	Надо же! Как хорошо! Как здорово! Вот это да! Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?! Ты меня очень удивил/а. Ты доставил/а мне приятный сюрприз.	
tanácsstalanság	Что же мне делать? Как мне быть? Посоветуй/ Дай совет, что мне ...	
remény	Может быть он придёт? Может быть завтра? А всё-таки... А вдруг...	

	Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...	
bánat, elégedetlenség	Плохо, конечно, что он не пришёл. Очень грустно/как жаль, что...! Жалко! Мне очень грустно/печально, что... Мы очень жалеем, что... Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь. Я возмущен/на, что...	

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés	Дайте мне, пожалуйста, карандаш. Откройте, пожалуйста, окно. Попрошу вас выйти! Будьте добры, передайте мне сумку! Осторожно! Осторожно, не упади! Смотри, не урони книгу! Помогите! Помоги мне, пожалуйста, в ...	Пожалуйста. Вот карандаш. Ладно. Хорошо. Спасибо. Спасибо за предупреждение. Я буду осторожным/ой. Давай я тебе помогу.
reklamálás	А почему мне нельзя...? Исправьте мне... Поменяйте мне...	Хорошо. Ладно. Обязательно ... Это невозможно. И не проси.
javaslat	Пойдём в кино? Давай/те пойдём в ... Давайте рисовать что-нибудь. Хочешь, я принесу журнал? Принести мне альбом? Вам помочь? Я предлагаю вам... Есть идея пойти в...	Да, пойдём в кино! Да, пойдём! Давай. Я согласен/согласна. Нет, я не хочу. Спасибо, не надо. Я за. Я не против. Прекрасная мысль/идея.
engedélykérés	Можно уйти? Разрешите мне выйти? Нельзя ли ...	
engedély megadása, elutasítása		Можно. Конечно. Пожалуйста. Нельзя. Ни в коем случае. Ни за что.
tiltás, felszólítás	Перестань!	

	Здесь нельзя сидеть! Повтори! Прочитай! Нельзя этого делать! Всё! Хватит!	
kínálás, meghívás	Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! Приходите на вечеринку! Я хочу тебя/вас пригласить к нам на... Приглашаем на праздник! Добро пожаловать к нам в гости! Угощайтесь! Берите/Возьмите ...! Не хотите ещё ...?	Спасибо. Большое спасибо. Спасибо за приглашение. Приду/придём. Обязательно приду/придём. К сожалению, не могу прийти. Спасибо, очень вкусно. Больше не хочу. Я сыт/а.

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés	Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Давайте познакомимся. Меня зовут... Познакомьтесь, это ... Девушка! Анна Павловна! Дядя Коля! Мама! Господин..., гражданин ... Извините, пожалуйста, где... Как твои/ваши дела? Что у тебя/вас нового? Как ты себя чувствуешь/вы себя чувствуете? Разрешите мне ...	Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Очень приятно познакомиться. Всё в порядке. Всё хорошо. Ничего. Так себе. Неважно. Ужасно. Отвратительно.
kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánságok	До свидания! Пока! До завтра! До встречи! Желаю удачи! Счастливого пути! С Новым годом! С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! Будь/те здоров/ы!	Спасибо. Благодарю за ... И тебе/вам того же желаю.
kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet és azokra reagálás	Извините, пожалуйста! Спасибо. Спасибо тебе за... Благодарю тебя/вас за... Извини/те за ... Прости/те за... Не сердись, что ...	Не за что! Ничего, ничего! Не стоит благодарности.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

párbeszéd: beszélési szándék jelzése	Я хотел/а бы сказать... Можно мне что-то сказать. Разрешите мне сказать...	
a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskéres, megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. Я правильно понял/а, что...?	Да, ты правильно понял/а. Я повторяю:... Да, абсолютно верно.

MELLÉKLET

Szintleírások (a KER alapján)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Olvasott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.
Hallott szöveg értése	Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.
Beszédképesség	Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.
Interakció	Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.
Írásképesség	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözlőt megírni.
Nyelvhelyesség	Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Olvasott szöveg értése	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
Hallott szöveg értése	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
Beszédképesség	Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.
Interakció	Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
Írásképesség	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
Nyelvhelyesség	Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókinccse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, középszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről,
------------------------	--

Hallott szöveg értése	véleményekről szóló írásokat. Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek.
Beszédkészség	Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.
Interakció	Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
Íráskészség	Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.
Nyelvhelyesség	Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a legtöbb saját, mindennapi életével kapcsolatos témában.

B2, középszint

Ezen a szinten a diák megérti az összetett konkrét vagy elvont témájú szövegek gondolatmenetét, beleértve az érdeklődési körének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes interakciót tud kezdeményezni és fenntartani anyanyelvű beszélővel. Képes világos és részletes szöveget alkotni változatos témakörökben, kifejezni véleményét aktuális témákról a lehetséges előnyök és hátrányok részletezésével.

Olvasott szöveg értése	Megérti a jelenkor problémáival kapcsolatos szövegek (cikkek, beszámolók, narratívák) lényegét, illetve a bennük rejlő információt, érvelést. Jórészt megérti az eseményekről,
------------------------	--

Hallott szöveg értése	<p>érzelmekről, véleményekről szóló, irodalmi prózai szövegeket.</p> <p>Megérti a hosszabb előadást, képes követni az összetett érvelést, ha ezek számára nem idegen szakterületet érintenek. Megérti a rádióban és tévében elhangzó, aktuális eseményekről szóló hírműsorok lényegét, valamint a köznyelvet használó játékfilmek többségét.</p>
Beszédkésztség	<p>Felkészülés nélkül folyékonyan és természetesen vesz részt mindennapi témákat érintő, anyanyelvű beszélőkkel folytatott társalgásban. Részletesen kifejti, megindokolja, megmagyarázza és megvédi véleményét, el tud mondani egy történetet.</p>
Interakció	<p>Képes beszélgetést kezdeményezni, megfelelő időpontban szólal meg, valamint be tudja fejezni a társalgást, ha szükséges, bár ezt nem mindig elegánsan valósítja meg. Ismerős témák esetén fenn tudja tartani a beszélgetést azáltal, hogy megértését jelzi, illetve más személyeket is be tud vonni a beszélgetésbe.</p>
Íráskésztség	<p>Képes világosan fogalmazni részletes, összefüggő szöveget a jelenkor problémáiról és az érdeklődésével egybevágó témákról. Beszámol élményeiről, kifejti véleményét, érvel egy álláspont mellett és ellen.</p>
Nyelvhelyesség	<p>A nyelvtant viszonylag magas fokon uralja. Nem vét félreértést okozó hibát, és legtöbb hibáját képes kijavítani. Általános témákban és saját érdeklődési területén jó szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy szabatosan fejezze ki magát.</p>